

Algılanan Yönetici Desteği Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Algılanan Yönetici Desteği Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16851>

Özet

Algılanan Yönetici Desteği Ölçeği (AYDÖ), çalışanların dorudan yöneticilerinden gördükleri desteği, yöneticinin çalışanların katkılarına değer verdiğine ve refahlarını önemseydiğine dair inançlarını değerlendirmek amacıyla uyarlanmış bir psikolojik ölçektir. Ölçek, özellikle örgütsel psikoloji ve insan kaynakları yönetimi alanlarında, iş tatmini, bağlılık ve performans gibi konularla ilişkili olan **yönetici desteği** yapısını **Türkçe** konusundaki popülasyonlarda güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçeğin uyarlama ve geçerlik/güvenirlilik çalışmaları 2012 yılında gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Algılanan Yönetici Desteği, Örgütsel Psikoloji, İş Desteği, Yönetici Desteği, Ölçek Uyarlama, **Güvenirlilik, Geçerlik**

Yazarlar

Giray, M. D., Şahin, D. N.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, çalışanların iş ortamında yöneticileri tarafından kendilerine sağlanan algılanan destek düzeyini belirlemektir. Bu destek, hem duygusal hem de araçsal yardım kapsar ve çalışanın kurum içindeki refahı ve etkinliği açısından kritik bir değerdir. Uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerini Türk kültürü ve diline uygun olarak doğrulamayı hedeflemiştir.

Bu araç, araştırmacılara ve uygulayıcılara, çalışanların yönetici destek algılarının işyeri sonuçları (örneğin, tükenmişlik, işten ayrılma niyeti, performans) üzerindeki etkilerini incelemek için sağlam bir metodolojik zemin sunar.

Yapı

Algılanan Yönetici Desteği Ölçeği, psikolojideki **Algılanan Örgütsel Destek** (AÖD) kavramının bir alt kümesi olan **Algılanan Yönetici Desteği** (AYD) yapısını ölçer. Bu yapı, çalışanın yöneticisinin kendisini değerli gördüğü, zor zamanlarda yardım edeceği ve çabalarını takdir edeceği inancını ifade eder.

Ölçek, yöneticinin adil davranması, çalışanların ihtiyaçlarına duyarlılığı ve kurumsal temsilcisi olarak çalışana sahip çıkması gibi boyutları tek bir faktör altında toplamaktadır. Bu tek boyutlu yapı, yöneticinin sağladığı desteğin bütüncül algısını yakalamayı amaçlamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla yapılan analizlerde, iki faktörün toplam varyansın %62.4'ünü açıkladığı tespit edilmiştir. Ancak, yapılan detaylı analizler ve psikometrik değerlendirmeler sonucunda, 11 maddeden oluşan nihai yapının tek bir faktörde toplandığı görülmüştür.

Bu tek faktörlü yapı, 7.27 özdeğere sahip olup, toplam varyansın %64.3'ünü açıklamaktadır. Bu yüksek açıklanan varyans oranı, ölçeğin Algılanan Yönetici Desteği yapısının güçlü bir şekilde ölçtüğünü ve kabul edilebilir düzeyde **yapı geçerli**ğine sahip olduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç tutarlılığı, **Cronbach Alfa** katsayısı kullanılarak değerlendirilmiştir. On bir maddeden oluşan yönetici desteği ölçeğinin **Cronbach Alfa** iç tutarlık katsayısı .94 olarak bulunmuştur.

.94 gibi oldukça yüksek bir iç tutarlılık katsayısı, ölçek maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü ve ölçeğin yüksek düzeyde **güvenirlilik** sunduğunu işaret etmektedir. Bu sonuç, AYDÖ'nün araştırma ortamlarında kullanım için son derece güvenilir bir araç olduğunu doğrulamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını belirlemek amacıyla yapılan analizler (büyük olasılıkla Temel Bileşenler Analizi veya Açıklayıcı Faktör Analizi), başlangıçta öz değeri 1'den yüksek iki faktörün varlığını göstermiştir. Bu iki faktörün varyans açıklama oranı %62.4'tür.

Ancak, ölçeğin teorik yapısı ve maddelerin içeriği dikkate alınarak yapılan nihai analizler, 11 maddenin tek bir faktör altında toplandığını ortaya koymuştur. Bu tek faktör, 7.27 özdeğere sahip olup, toplam varyansın %64.3'ünü açıklamaktadır. Bu bulgu, ölçeğin tek boyutlu bir yapı sergilediğini ve Algılanan Yönetici Desteği'ni bütünlük bir biçimde ölçtüğünü teyit etmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarılma

Format: 11 maddeden oluşan tek boyutlu bir ölçektir. Derecelendirme, 5 basamaklı **Likert tipi** bir ölçekle yapılmaktadır (1 = kesinlikle katılmıyorum ve 5 = kesinlikle katılıyorum).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çalgılanan Yetkinler (Örgütsel bağlamda görev yapan bireyler)

Yaş Grubu: Yetişkinlik gücü

Popülasyon Detayları: Bilgi mevcut değildir, ancak örgütsel psikoloji bağlamında çalışan bireylerden oluştuğu varsayılmaktadır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemi kullanılarak, katılımcıların yöneticilerinden algıladıkları destek düzeyini 5'li Likert skalasında ölçmesi esasına dayanır.

Anahtar Kelimeler

Çalışan Destek Algısı, İşyeri, Kurumsal Bağlılık, Faktör Analizi, **Likert Tipi** Ölçek, Muazzez Deniz Giray

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: deniz.giray@izmir.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yazma Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin uyarılma çalışması 2012 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretlendirme bilgisi için sorumlu yazar Muazzez Deniz Giray ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal makalesi ve psikometrik detayları Türk Psikoloji Yazıları dergisinde yayımlanmıştır. Orijinal makaleye ait PDF dosyasına erişim linki kaynaklarda sunulmuştur.

Kaynaklar

Giray, M. D. ve Şahin, D. N. (2012). Algılanan Örgütsel, Yönetici ve Çalışan Arkadaşlık Desteği Ölçekleri: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikoloji Yazıları*, 15(30), 1-9.

Makalenin orijinal PDF dosyasına buradan ulaşılabilir: turkpsikolojiyazilari.com

Ölçeğin orijinal PDF dokümanı indirilebilir: algılanan-yonetici-destegi-olcegi-toad.pdf

Algılanan Yönetici Desteği Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Tek boyut (11 madde, ancak kaynakta 17 maddeden bahsedilmektedir. Aşağıdaki madde örnektir):

Yöneticim bilmeden bir hata yaptığımda beni kurumdaki diğer kişilere karşı savunur

ARABPSYCHOLOGY.COM